

Міністерство освіти і науки України
Сумський державний університет

Факультет іноземної філології та соціальних комунікацій
Кафедра германської філології

БАКАЛАВРСЬКА РОБОТА

Спеціальність 035 «Філологія»

Лінгвокраїнознавча компетенція як складова змісту навчання іноземної мови

Допущено до захисту «__» _____ 2020 р.

Зав. каф. германської філології _____ канд. філол. наук, проф. Кобякова І. К.

Виконала:
студентка групи ПР-62
Конценкова Ірина Юріївна

Науковий керівник:
к. філол. наук, доц.
Чуланова Галина Валеріївна

Суми 2020

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1 ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ВИВЧЕННЯ ЛІНГВОКРАЇНОЗНАВЧОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ ЯК СКЛАДОВОЇ ЗМІСТУ НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ	5
1.1 Поняття терміну лінгвокраїнознавство та його відмінність від країнознавства	5
1.2 Лінгвокраїнознавча компетенція як складова комунікативної компетенції	7
1.3 Поняття лінгвокраїнознавчої компетенції та її складові	10
РОЗДІЛ 2 ПРАКТИЧНЕ ФОРМУВАННЯ ЛІНГВОКРАЇНОЗНАВЧОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ ПІД ЧАС НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ	15
2.1 Урок іноземної мови як основна ланка процесу формування лінгвокраїнознавчої компетенції учнів	15
2.2 Види і форми роботи, що сприяють формуванню лінгвокраїнознавчої компетенції учнів	17
СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ	26
ДОДАТКИ	26

ВСТУП

У сучасних умовах викладання іноземної мови розглядається в освітньому процесі не просто як знаряддя комунікації і пізнання, але як шлях, по якому учень проникає в культурне поле і менталітет тієї чи іншої нації. Пізнання іншомовної культури і ментальності важливе у навчанні іноземної мови. Міжкультурний підхід до викладання іноземної мови, який передбачає розгляд і обговорення загальнолюдських проблем з перспективи не однієї, а двох або більше культур, є ефективним засобом особистісної та національної самоідентифікації учнів. Значне розширення міжкультурної взаємодії, а також виникнення і зростання глобальних проблем, які можуть бути вирішені лише в результаті співробітництва в рамках міжнародного співтовариства, вимагають формування у молодого покоління, як сучасного широкомасштабного мислення, так і високої комунікативної культури. Тому сьогодні в освітньому процесі значно підвищується роль дисциплін, що забезпечують успішну соціалізацію та розвивають комунікабельність учнів. Адже, знання іноземної мови потрібне для виконання своєї прямої функції – служити засобом міжнародного та міжкультурного спілкування.

Важливим завданням, яке ставить школа перед учнем є засвоєння лінгвокраїнознавчих знань, в основу яких покладені не лише норми національних культур і традицій, а й фонові знання, загальнокультурні цінності. На жаль, зміст сучасних навчальних програм недостатньо забезпечує можливість для розвитку в учнів лінгвокраїнознавчої компетенції, тож, тема нашої бакалаврської роботи «Лінгвокраїнознавча компетенція як складова змісту навчання іноземної мови» є **актуальною**.

Аналіз літератури засвідчив, що проблемою лінгвокраїнознавчої компетенції як складової змісту навчання іноземної мови займалися такі вчені: Акімова О. С., Асадчих О., Верещагин Е. М., Вітренко А. В., Галенко А. М., Моркотун С. Б., Сабат Н. О., Сулим В. Т., Li Sun.

Метою даної бакалаврської роботи є вивчення та аналіз лінгвокраїнознавчої компетенції як складової змісту навчання іноземної мови.

Для досягнення поставленої мети необхідно вирішити такі **завдання**:

1. Розглянути поняття терміну лінгвокраїнознавство та його відмінність від країнознавства.
2. Описати лінгвокраїнознавчу компетенцію як складову комунікативної компетенції.
3. Розглянути поняття лінгвокраїнознавчої компетенції та її складові.
4. Охарактеризувати урок іноземної мови як основну ланку процесу формування лінгвокраїнознавчої компетенції учнів.
5. Проаналізувати види і форми роботи, що сприяють формуванню лінгвокраїнознавчої компетенції учнів.

Об'єктом дослідження є лінгвокраїнознавча компетенція як складова комунікативної компетенції, в той час як **предметом роботи** є практичне формування лінгвокраїнознавчої компетенції під час навчання іноземної мови.

Методи дослідження. У дослідженні були використані аналіз наукової, методичної та педагогічної літератури, метод узагальнення і метод педагогічного експерименту.

Теоретична значущість полягає у систематизації теоретичних передумов формування лінгвокраїнознавчої компетенції під час навчання іноземної мови.

Практичне значення роботи полягає в тому, що її результати можуть бути використані в розробці лекційних та практичних курсів з англійської мови, методики викладання іноземних мов та країнознавства.

Апробація роботи. Робота була апробована на X Міжнародній науково-практичній конференції «Topical Issues of the Development of Modern Science» Софія, Болгарія (04. 06. 2020 р.), секція «Педагогічні науки».

Структура роботи. Робота складається зі вступу, двох розділів, висновків, списку використаних джерел та додатків.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ВИВЧЕННЯ ЛІНГВОКРАЇНОЗНАВЧОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ ЯК СКЛАДОВОЇ ЗМІСТУ НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ

1.1 Поняття терміну лінгвокраїнознавство та його відмінність від країнознавства

Вивчення іноземної мови з метою досягнення комунікативної компетенції вимагає в рамках навчання засвоєння великої кількості не тільки лінгвістичного теоретичного матеріалу, а й інформації, що стосується матеріальних та духовних умов існування відповідних народів та країн, особливостями їх історії, культури, соціальної та політичної системи тощо.

Мову не можна розглядати, викладати та вивчати окремо відірвано від культурного контексту відповідної країни, адже це спричинить неадекватне взаєморозуміння учнів з носіями мови, що вивчається.

Таким чином, стало загальноприйнятим, що існує необхідність глибокого розуміння специфіки країни мови, яка вивчається, і, таким чином, необхідність підходу до вивчення країни як одного з основних принципів навчання іноземних мов [8, с. 18].

Власне термін «лінгвокраїнознавство» вперше у своїй праці вживають російські вчені Є.М. Верещагін та В.Г. Костомаров у 1971 році. Вони вважали, що: «У мові взагалі відбивається життя суспільства, тому вона є відображенням суспільної свідомості. І саме тому одним із головних завдань у процесі опанування іноземною мовою є проникнення в культуру того народу, мова якого вивчається, в систему його світорозуміння, його світосприйняття, оскільки мова і культура нероздільні», за їх думкою, лінгвокраїнознавчий підхід передбачає ознайомлення учнів з новою культурою за допомогою мови і в процесі її вивчення [4, с. 35]

На сьогодні науковці визначають лінгвокраїнознавство, як аспект навчання іноземної мови (поряд з фонетичним, лексичним, граматичним), який відбиває національно-культурний компонент мовного матеріалу. Кінцевою метою засвоєння лінгвокраїнознавчого аспекту є формування в учнів лінгвокраїнознавчої компетенції, тобто «цілісної системи уявлень про основні національні традиції, звичаї та реалії країни, мова якої вивчається, що дозволяє учням асоціювати з мовною одиницею ту ж саму інформацію, що й носії цієї мови і досягати повноцінної комунікації» [**Error! Reference source not found.**4, с. 40]

Дуже важливо при цьому розділяти значення країнознавства та лінгвокраїнознавства.

Країнознавство — це процес навчання іноземної мови під час якого учнів знайомлять з країною мови, що вивчається, її географічними особливостями, територіальним устроєм, політикою, економією, історією та культурою. При цьому країнознавство залишається суспільнознавчою дисципліною, незалежно від того, якою мовою воно викладається, а лінгвокраїнознавство є саме філологічною дисципліною, що зазвичай є складовою практичних занять англійської мови в процесі роботи над семантикою мовних одиниць [**Error! Reference source not found.**, с. 405].

Лінгвокраїнознавство є більш вузькоспеціалізованою науковою областю, яка вивчає країну з тих же самих позицій, але тільки стосовно до освоєння мови даної країни. Дана відмінність означає, що лінгвокраїнознавство концентрується лише на тих реаліях країни, незнання яких може викликати нерозуміння інформації іноземною мовою або нерозуміння будь-якого контексту. До таких реалій відносяться в першу чергу неперекладні на інші мови слова і вирази, з огляду на те, що об'єкти і явища, що позначаються ними, невідомі (а в глобалізованому світі правильніше сказати майже не зустрічаються) за межами досліджуваної країни. З лінгвістичних позицій вони називаються екзотизмами [25]. Зрозуміло, що вивчення таких слів і реалій потребує багатого соціокультурного матеріалу,

що забезпечує фонові знання, тому лінгвокраїнознавство з цієї точки зору завжди спирається на країнознавство.

Лінгвокраїнознавство є складовою частиною процесу формування іншомовної комунікативної компетенції учнів. Лінгвокраїнознавча компетенція забезпечує як адекватне сприйняття іноземної мови, так і адекватну мовну і немовну поведінку учня як мовного партнера в ситуації спілкування з носієм іноземної мови. Таким чином, загальновизнаним став висновок про необхідність глибоко знати специфіку країни, що вивчається і тим самим про необхідність країнознавчого підходу як одного з головних принципів навчання іноземним мовам.

1.2 Лінгвокраїнознавча компетенція як складова комунікативної компетенції

Сучасне навчання має на меті формування цілісної системи універсальних знань задля успішної самостійної діяльності, тобто компетенції, що визначає якість освіти. Компетенція, на думку багатьох науковців, це сукупність навичок, знань, умінь, що дозволяють учню бути добре обізнаним у певній сфері діяльності.

Ключова компетенція під час вивчення іноземної мови – це комунікативна компетенція. Але задля її досягнення недостатньо лише мовних навичок. Адже задля адекватного розуміння необхідне також засвоєння позамовної інформації про навколишню дійсність. І тому лінгвокраїнознавчий компонент грає визначну роль під час формування комунікативної компетенції.

Комунікативна компетентність – це здатність досягати певних комунікативних цілей різними можливими лінгвістичними чи нелінгвістичними засобами. Комунікативна компетентність набагато більше, ніж граматична компетентність ідеального мовця, і це дуже складна здатність.

Набуття комунікативної компетенції рідною мовою – це природний процес соціалізації, який має багато спільного з усією суспільною діяльністю та соціальним середовищем. Що стосується комунікативної компетентності іноземною мовою, то її підготовка вимагає часу та зусиль [299, с. 371].

Комунікативна компетенція як комплексний феномен містить в собі декілька компетенцій однією з них є соціокультурна компетенція. Під соціокультурною компетенцією ряд дослідників мають на увазі знання соціокультурного контексту мови та досвід використання цих знань у процесі спілкування.

П. В. Сисоєв [21, с. 14] вважає, що соціокультурна компетентність складається із декількох компонентів:

- соціокультурні знання (до них входять відомості про країну, мова якої вивчається; знання про духовні цінності та культурні традиції; знання особливостей національного менталітету та особливостей поведінки представників досліджуваної країни);
- досвід спілкування (вибір підходящого стилю та правильна інтерпретація явищ культури іноземної країни у процесі спілкування);
- особистісне ставлення до явищ культури (включає у тому числі здатність вирішувати соціокультурні конфлікти у процесі комунікації);
- володіння способами застосування мови (вміння правильно вживати національно-марковані мовні одиниці у процесі міжкультурного спілкування; сприйнятливості до схожостей та відмінностей соціокультурних полів).

У свою чергу, І. Л. Бім [3, с.116] виокремлює у складі соціокультурної компетенції предметну, соціолінгвістичну, загальнокультурну та країнознавчу компетентності.

За словами В. В. Сафонові [1919, с. 17], соціокультурна компетенція формує комплекс знань про культуру конкретних країн, а також вміння та навички роботи з цими знаннями. Стратегія навчання реалізується за

допомогою добре організованому та підбраному наборі інформації про країнознавчі та лінгвокраїнознавчі реалії країни, мова якої вивчається та культуру населення, а саме: суспільні цінності, норми, традиції та звичаї; спосіб життя; соціокультурний портрет країни, її народу та мови; історико-культурний фон, особливості історичної пам'яті народу; менталітет тощо.

С. Г. Тер-Мінасова [222, с. 31] також розглядає соціокультурну компетенцію як комплексне явище, яке включає у себе низку компонентів із різних категорій:

1. Лінгвокраїнознавчий (лексичні одиниці, які мають національно-культурну семантику та вміння застосовувати її у ситуації міжкультурної комунікації);
2. Соціолінгвістичний (мовні характеристики окремих соціальних чи громадських груп, поколінь, статей, діалектів тощо);
3. Соціально-психологічний (володіння соціо- та культурно зумовленими моделями поведінки, застосування комунікативних технік, притаманних даній культурі);
4. Культурологічний (історико-культурний, соціокультурний та етнокультурний фон).

Соціокультурна компетенція є складним явищем і включає набір компонентів, що належать до різних категорій, а саме: лінгвокраїнознавчий країнознавчий, лінгвокультурний [311, с. 33]. Отже, соціокультурна компетенція має свою внутрішню структуру в якій лінгвокраїнознавство є її складовою.

Таким чином, аналізуючи структуру та роль мови в комунікативній компетенції, можна зробити висновок, що соціокультурна компетенція є однією з головних її складових, а лінгвокраїнознавча компетенція розглядається як елемент соціокультурної компетенції. Отже, лінгвокраїнознавча компетенція проявляється під час комунікації та застосування її у мові.

1.3 Поняття лінгвокраїнознавчої компетенції та її складові

У даному параграфі нами будуть розглянуті поняття лінгвокраїнознавчої компетенції та її складові.

Г. Д. Томахін визначає лінгвокраїнознавчу компетенцію як «систему знань, що походять з мовних одиниць з національно-культурним компонентом семантики та засвоєних іноземними учнями, а також сукупність лінгвокраїнознавчих умінь, що дозволяють здійснити мовну діяльність» [233, с. 78].

Лінгвокраїнознавчу компетенцію В. Фурманова розглядає як володіння ознаками мовленнєвої та немовленнєвої поведінки носіїв мови в різних комунікативних ситуаціях. До компонентів лінгвокраїнознавчої компетенції належить вербальна та невербальна поведінка [2626, с. 38].

Мовленнєва поведінка — це знання про лексичні одиниці, які містять в собі семантичну національно-культурну складову та навички адекватного володіння з точки зору міжкультурної комунікації та вміння використовувати фонові знання для досягнення розуміння в ситуаціях прямого та непрямого міжкультурного спілкування.

Немовленнєва поведінка передбачає набуття невербальних знань та навичок. Структура невербальної поведінки – це набуття таких засобів спілкування, як жести, міміка, контакт очима, постави, рухів тіла, відстань між учасниками під час спілкування; ритму, мелодії, тону та паузи у мові [27, с. 76].

З огляду на те, що мова – це реакція організму в цілому на навколишнє соціальне середовище, а слова – тільки частина цієї реакції, яка крім усього включає в себе також міміку, позу, жести, доцільно привернення уваги учнів до вивчення саме невербального аспекту лінгвокраїнознавства. Кумулятивна функція мови, національні реалії, фразеологізми та прислів'я, мовний узус,

фонові знання і безеквівалентна лексика є невід'ємними складовими лінгвокраїнознавства [9, с. 385].

Під час формування немовленнєвої поведінки лінгвокраїнознавчої компетенції учня вкрай необхідним компонентом вважаються фонові знання. Фонові знання слугують орієнтовною основою для формування навичок і вмінь використання в цілях спілкування національно-культурного компоненту лексики, мовного етикету [27, с. 77].

За визначенням Є. Верещагіна та В. Костомарова фонові знання – це «знання, які наявні у свідомості людини, а також тієї спільноти людей, до якої певний індивід належить» [4, с. 55].

Тобто, вони відомі всім представникам певної мовної спільноти, але, як правило, невідомі представникам іншої культури. Наприклад, всі американці знають, як треба телефонувати: *person-to-person* (абонент-абонент), як користуватися жетоном (*token*) в метро, як отримати і використовувати пересадочний квиток (*transfer*), і мають тисячею інших відомостей, безумовно, актуальних в масовій повсякденній свідомості, але, як правило, не відомих представникам іншої культури [11, с. 121]. Це певною мірою ускладнює спілкування, оскільки взаєморозуміння неможливе без фундаментальної ідентичності комунікаторів в усвідомленні реальності, яка їх оточує [166, с. 76].

За сферою поширення, згідно В. Беркову фонові знання прийнято поділяти на:

- 1) загальнолюдські знання, тобто ті, які відомі всім людям, незалежно від того, в якій країні вони проживають (наприклад, поняття про сонце, вітер, народження, час і т.д.);
- 2) регіональні відомості, пов'язані з особливостями регіону;
- 3) країнознавчі відомості, які мають тільки члени певної етнічної і мовної спільноти (пов'язані з національною культурою) [188].

Фонові знання відображаються у лексиці із національно-культурним компонентом до такої лексики належать: без еквівалентна лексика (реалії); конотативна лексика; фонові лексика.

Розглянемо докладніше фонову лексику. Її складниками є: пароніми, антропоніми, фразеологізми, метафори, метонімія.

Пароніми (від грец. *para* – поблизу, *poruch* і *oputa* – ім'я) – це слова (пари слів), які мають подібність у морфологічній будові (близькі за фонетичним складом), але розрізняються за значенням [17]. У процесі навчання, наприклад, англійської мови, учні, які недостатньо добре володіють англійською мовою можуть не знати, чи навіть знаючи, нерідко помилятися і змішувати такі слова, як *career / carrier, routing / routine, to rise / to raise, committee / commission, personal / personnel, quota / quote*, що є грубим порушенням норм слововживання [12, с. 175].

Антропоніміка – галузь ономастики, що займається вивченням значення власних імен та їх окремих складових. Незважаючи на те, що антропоніми відносяться до власних імен людей, вони надають надзвичайно складний спектр категорій імен, що пов'язані з історією культури, особливо з психологією людей, з традиціями. Вони мають понятійне значення, яке ґрунтується на уявленні про категорію, клас предметів [322].

Наприклад, *Billy Hunter* – ненажерливий, товстий, незграбний підліток, *Tom Long* – повільна людина, *Jack Sprat* – малесенька людина, *Dr. Jekyll and Mr. Hyde* – людина, в якому бере то добрий початок, то злий.

Таким чином, повноцінне спілкування, тобто правильне сприйняття, оцінювання та інтерпретація інформації, неможливе без знання певного набору власних імен та їх функцій у мові та тексті [5, с. 140].

Фразеологізми відображають багатовікову історію, релігійні вірування, мудрість народу, його моральні цінності, що складають основні компоненти національної культури. Семантична структура фразеологізмів насамперед залежить від позалінгвістичних факторів, а фразеологічні одиниці найбільш повно і чітко відображають різні сфери життя та умови життя певного народу,

їх колективну свідомість, багатовіковий досвід людей, що збереглися у формі словесних висловлювань. Вживання в мовленні фразеологізмів дозволяє також дати певну характеристику носія тієї чи іншої культури, що має безпосереднє відношення до лінгвокраїнознавства [3030, с. 53].

Формування фразеологічного мінімуму повинно здійснюватися з орієнтацією на конкретні умови навчання. Так українська дослідниця Л. Ніколайчук вважає необхідним при доборі фразеології враховувати такі критерії: культурологічну та краєзнавчу цінність, типовість, загальновідомість, орієнтацію на сучасну дійсність, чітку диференціацію від рідної культури студентів, тематичність і функціональність, урахування адресата та екзотичність [15].

Отже, фразеологізми – це один зі способів вираження менталітету нації і саме тому їх включення до змісту навчання іноземної мови є дуже важливим, адже вони допомагають проникати в культуру країни, мова якої вивчається.

Учені І. Судук, Н. Литвин, М. Титова в якості одного зі шляхів формування лінгвокраїнознавчої компетенції виділяють з'ясування значень без еквівалентних лексем, що позначають реалії країни, мову якої вивчається, та забезпечення вільного і свідомого користування ними у мовленні [20, с. 153].

Є. М. Верещагін і В. Г. Костомаров вважали, що без еквівалентна лексика – це слова, план змісту яких неможливо зіставити з будь-якими іншомовними лексичними поняттями, тобто семантизувати шляхом перекладу [4, с. 41].

Згідно з думкою лінгвістів, більшу частину без еквівалентної лексики складають власні назви та слова-реалії, що служать для позначення понять відсутніх в інших національних культурах.

За визначенням Г. Томахіна реалії – це назви, властиві лише певним націям і народам, що називають предмети матеріальної культури, історичні факти, державні інститути, імена національних і фольклорних героїв [233, с. 78].

Він поділяє реалії на конотативні та денотативні. Денотативні реалії – це такі факти мови, які позначають предмети і явища, характерні для даної культури, що не мають відповідників в зіставленій культурі. Конотативні на противагу денотативним позначають предмети, які нічим не відрізняються від аналогічних предметів іншої культури, але отримали додаткові значення, що базуються на культурно-історичних асоціаціях, притаманних певній культурі [244, с. 41].

Таким чином, лінгвокраїнознавство ставить на меті забезпечення не носія мови фоновими знаннями, що за формою, об'ємом та змістом максимально наближенні до фонових знань носія даної мови задля забезпечення комунікативної компетенції [1, с. 896]. Завдання, які ставить перед собою лінгвокраїнознавство – дослідження мовних одиниць, які найбільш яскраво відображають національні особливості культури народу-носія мови і середовища його існування.

РОЗДІЛ 2

ПРАКТИЧНЕ ФОРМУВАННЯ ЛІНГВОКРАЇНОЗНАВЧОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ ПІД ЧАС НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ

2.1 Урок іноземної мови як основна ланка процесу формування лінгвокраїнознавчої компетенції учнів

Як відомо, вивчення англійської мови в середній школі носить активний, діяльнісний характер, що відповідає віковим особливостям школяра середньої ланки.

Так як на даному етапі здійснюється комунікативно-пізнавальне навчання, пов'язане з підвищенням змістовності мови учнів, на уроках використовуються прийоми, які спонукають до вираження особистого ставлення до обговорюваної проблеми. А навчально-методичні комплекти розроблені з урахуванням поставлених навчальних, освітніх, виховних і розвиваючих цілей і наступних завдань:

1) розвиток іншомовної комунікативної компетенції в сукупності її складових – мовної, мовленнєвої, соціокультурної, компенсаторної, навчально-пізнавальної;

2) залучення учнів до культури, традицій, реалій країн досліджуваної іноземної мови в рамках тем, сфер і ситуацій спілкування, що відповідають досвіду, інтересам, психологічним особливостям учнів;

3) формування вміння представляти свою країну, її культуру в умовах іншомовного міжкультурного спілкування;

4) розвиток умінь виходити з положення в умовах дефіциту мовних засобів при отриманні і передачі інформації та ін. [2, с. 4].

Зауважимо, що розробка і реалізація проектної діяльності є ефективною для формування лінгвокраїнознавчої компетенції. Крім того, проектна діяльність сприяє формуванню і розвитку рефлексивних умінь, пошукових

умінь, навичок роботи в співробітництві, і надзвичайно важливі комунікативні та презентаційні вміння.

Наприклад, для школярів можна запропонувати проект “*Hello, London!*”.

Учні вибирають будь-яке місце у Лондоні, описуючі різні видатні пам’ятки такі як: *Westminster Abbey, the Houses of Parliament, Buckingham Palace, St Paul’s Cathedral, London Bridge, the Tower of London*.

Метою даного проекту є створення квесту: карти міста Лондона в розмірі А4 з розташованими на ній пунктами і серії завдань для кожного етапу квесту.

Навчальна мета: пошукова діяльність учнів по збору інформації про історичні місця та пам’ятки міста Лондон; активізація мовленнєвої діяльності учнів по темі з використанням вивчених лексичних одиниць з даної теми.

Запланований результат: створення карти квесту і його проходження.

Робота над проектом включає в себе три етапи:

- 1) початковий етап, в який входить визначення теми, об’єднання в групи, складання плану проектної роботи, формулювання мети, збір матеріалу;
- 2) основний етап, що складається з пошуку джерел необхідної інформації, зі збору матеріалу і аналізу можливих труднощів;
- 3) представлення завдань для кожного з етапів квесту, вибір кращих з них з подальшою обробкою і коригуванням;
- 4) на заключному етапі здійснюється захист готових проектів через проходження даного квесту групами учнів і обговорення отриманих результатів.

Важливість здійснення кожного з етапів полягає в тому, щоб даним методом розвинути лінгвокраїнознавчу компетенцію кожного з учнів на більш високому рівні. Учні отримують завдання вибрати пам’ятку, зробити про неї доповідь, вивчивши всі аспекти її історичної цінності для міста Лондона і для країни в цілому.

Крім зробленої доповіді, учень повинен придумати індивідуальне завдання для своїх однокласників з метою перевірки отриманих в ході доповіді знань про представлену пам'ятку.

Така інтеграція теорії і практики дозволяє розширити кругозір учнів. У процесі виконання домашнього завдання, учні самостійно вивчають безліч Інтернет-джерел, книг, які містять матеріал по заданій темі. Крім усього перерахованого, вивчення історичної цінності кожного пам'ятника, будівлі або району, безсумнівно, сприяє вивченню і особливостей менталітету країни, що вивчається, а також її лінгвокультурологічних аспектів.

Розглянувши можливості впровадження проектної діяльності в освітній процес, ми з'ясували, що проект може використовуватися як одна з форм позааудиторної роботи, служити альтернативним способом організації навчальної програми та інтегруватися в традиційну систему навчання іноземної мови.

2.2 Види і форми роботи, що сприяють формуванню лінгвокраїнознавчої компетенції учнів

У даному параграфі розглянемо види і форми роботи, що сприяють формуванню лінгвокраїнознавчої компетенції учнів.

Як відомо, перед учителем стоїть складне завдання: навчити школярів на сучасному етапі розвитку суспільства не тільки говорити, а й думати іноземною мовою. На жаль, учні потрапляють в іншомовне середовище тільки на уроці, але це середовище є штучним. Отже, з одного боку складність заявленої мети – це непросто підготувати учнів до ефективної участі в діалозі культур, вивести їх на міжнародний рівень спілкування, а з іншого боку, в наявності наступних об'єктивних труднощів [6, с. 100]:

- відсутність мовного середовища;
- стислі рамки уроку;

- слабка розробленість навчально-методичної бази;
- невідповідність учнів до зустрічі з іншомовною культурою.

Представимо види і форми роботи для зняття цих труднощів, які крім того є ефективними для формування лінгвокраїнознавчої компетенції.

Використання автентичних джерел інформації: тексти, аудіо- та відеозаписи, брошури, листівки, інструкції, карти, меню, рекламні проспекти, розклад руху транспорту, предмети з повсякденного життя – чеки, проїзні квитки, етикетки на товарах, поштові марки, грошові одиниці і т. д.

Дієвим способом розвитку лінгвокраїнознавчої компетенції учнів є використання відеоматеріалів. Відеофільми – це свого роду культурні портрети країни. Завдяки ним, учні можуть на власні очі побачити ландшафти і пам'ятки країни, спостерігати процес свят, обрядів, моделі поведінки людей в повсякденному житті, наприклад, в кафе і в магазині, на вокзалі та на дні народження, пошук і оренда квартири, прийомі у лікаря і т. д. Їхнє використання сприяє реалізації найважливішої вимоги комунікативної методики – представити процес оволодіння мовою як осягнення живої іншомовної культури; індивідуалізації навчання і розвитку мотивованості мовленнєвої діяльності учнів [13, с. 32].

Навчання читання текстів лінгвокраїнознавчого змісту несе певну новизну, так як в цих текстах завжди зустрічаються реалії країни мови, що вивчається. З урахуванням віку, тематики і проблематики учням пропонуються автентичні тексти різних стилів: публіцистичні, науково-популярні, філологічні, художні.

Задоволення пізнавального інтересу викликає і розвиває позитивні інтелектуальні почуття. Особливої уваги заслуговують художні тексти на мові, що вивчається, оскільки, на думку психологів, учні в більшій мірі схильні оцінювати вчинки і почуття літературних героїв, ніж свої власні [13, с. 31].

Важливо враховувати деякі вимоги до текстів для читання і до системи завдань до них. При відборі текстів потрібно звертати увагу на їхній виховний, розвивальний і культурознавчий потенціал, мотиваційну здатність, а також на

проблемний характер змісту текстів, тобто чи може він бути джерелом додаткової інформації, зразком, стимулом для породження власного висловлювання, допомагати учневі найбільш повно і адекватно реалізувати свій комунікативний намір з урахуванням норм і правил спілкування в даній культурі.

Крім того, у тексті важлива наявність таких відомостей: географія і історія країни, що вивчається, факти політичного і соціального життя, факти повсякденного життя, наявність етнокультурної інформації, різного роду символіки, наявність інформації про поведінкову культуру, що включає особливості поведінки в різних ситуаціях, розмовні формули, норми і цінності суспільства [28, с. 429]

Використання фольклорного матеріалу на уроках англійської мови може застосовуватися не тільки для розвитку аудитивних навичок, вимовних навичок, поповнення словникового запасу, відпрацювання мовних навичок, а й для ознайомлення учнів з елементами культури країни мови, що вивчається [10, с. 364]. На уроках та в позаурочний час активно використовуються прислів'я, приказки, пісні, скоромовки, лічилки.

Наведемо приклади прислів'їв та приказок: *Don't judge a book by its cover.* – Зустрічають по одягу, проводжають по розуму; *Strike while the iron is hot.* – Всьому свій час; *Practice makes perfect.* – Повторення - мати навчання; *Don't make a mountain out of an anthill.* – Не роби з мухи слона; *Actions speak louder than words.* – Людина красна не словами, а добрими справами; *Curiosity killed the cat.* – Цікавий Варварі на базарі носа відірвали; *The grass is always greener on the other side of the hill.* – Всюди добре, де нас нема.

Наведемо приклади скоромовок:

1). *A black cat sat on the map*

And ate a fat rat.

2). *What a big black cat!*

What a cat! What a cat!

3). *My name is Ann.*

Her name is Man.

His name is Ben.

Say it again.

4).A big black bug bit a big black bear

A big black bear bit a big black bug.

5).Betty Butter bought some butter,

But she said, “My butter’s bitter,

And a bit of better butter

Will make my butter better”.

Зауважимо, що використання пісень є важливим засобом формування лінгвокраїнознавчої компетенції. Тут слід дотримуватися деяких принципів, а саме: пісня повинна бути автентичною, вона повинна відповідати віку та інтересам учнів. Також необхідна відповідність пісні рівню мови учнів, методична цінність пісні і певна кореляція з навчальними програмами. Якщо вибір пісні відповідає даним принципам, то потенційно вона може бути дуже корисною. Далі вчитель розробляє систему вправ по цій пісні. Якщо, як у нашому випадку, перед викладачем стоїть мета формування лінгвокраїнознавчої компетенції, то і система вправ буде спрямована на те, щоб зосередити увагу учнів на тих елементах країнознавчої інформації, які містяться в тексті.

Наведемо приклад пісні:

Dashing through the snow

In a one horse open sleigh

O'er the fields we go

Laughing all the way

Bells on bob tails ring

Making spirits bright

What fun it is to ride and sing

A sleighing song tonight

Oh, jingle bells, jingle bells

Jingle all the way
Oh, what fun it is to ride
In a one horse open sleigh
Jingle bells, jingle bells
Jingle all the way
Oh, what fun it is to ride
In a one horse open sleigh

Зауважимо, що ефективним є використання автентичних ігор, наприклад: *Simon says ...*, *I spy with my little eye ...*, *finger plays*.

Дієвим прийомом роботи по семантизації країнознавчої лексики є методика компаративного аналізу. Лексика вводиться способом її соціально-країнознавчого відображення [2, с. 6]. Учні знайомляться з текстом, що містить інформацію про реалії іншомовної культури, а потім складають аналогічний текст, що описує подібні явища і реалії української дійсності.

Таким чином, знайомство з культурою країни відбувається шляхом порівняння і постійної оцінки вже наявних знань і понять зі знаннями і поняттями про свою країну. Порівнюючи, учні виділяють загальне і специфічне, що сприяє об'єднанню, розвитку розуміння і доброго ставлення до країни, людей, традицій. Зіставлення і оцінювання, як правило, відбувається в ситуаціях мовного спілкування.

Технології критичного мислення, проектної діяльності, спільного навчання та ігрові форми, технології розвиваючого навчання посилюють інтерес до іншомовного спілкування, розширюють його предметний зміст. Використання інформаційних та комунікаційних технологій також актуальне при формуванні лінгвокраїнознавчої компетенції.

Проектна методика – це особистісно-орієнтований вид діяльності, що забезпечує його практичну спрямованість. Предмет проектних робіт має соціокультурне значення. У процесі роботи над проектом учні збирають, систематизують і узагальнюють вихідний матеріал [21, с. 16].

У той же час учні звертаються не тільки до різних друкованих джерел, а й до Інтернет ресурсів. Теми проектів можуть мати соціокультурну спрямованість і відображати різноманітні інтереси учнів. Технологія спільного навчання допомагає створити умови для активної спільної навчальної діяльності учнів в різних навчальних ситуаціях. Інтерактивна взаємодія учнів в парах або групах забезпечує практичне використання мови в ситуаціях, що імітують реальність. Ця технологія розвиває в учнів необхідність постійно вдосконалювати свої мовленнєві та творчі здібності. Для успішної взаємодії в різних ситуаціях потрібно використовувати метод рольового спілкування.

Для розвитку і формування соціокультурної орієнтації як компонента комунікативної компетенції найбільш ефективними є уроки, що імітують будь-які заняття або види роботи: уроки-подорожі, уроки-екскурсії, захист проектів, урок рольової гри, урок-змагання, уроки-вікторини та інші.

Реалізація соціокультурного підходу здійснюється при знайомстві з традиційними англійськими святами: *Halloween, Christmas, St. Valentine's Day, Thanksgiving Day* – з розучуванням пісень і віршів, демонстрацією і виготовленням національних атрибутів до свята: вінки до Різдва, різдвяні свічки і календар, валентинки.

Зміст освіти має забезпечувати адекватний рівень загальної та професійної культури суспільства, формування в учнів адекватної сучасному рівню знань і рівню освітньої програми картини світу, інтеграцію особистості в національну та світову культуру. Іноземна мова не тільки знайомить з культурою країн досліджуваної мови, але шляхом порівняння відтіняє особливості своєї національної культури, знайомить із загальнолюдськими цінностями, іншими словами, сприяє вихованню школярів в контексті діалогу культур.

Залучення матеріалів культури сприяє пробудженню пізнавальної мотивації. Учні не тільки освоюють програмний матеріал, а й знайомляться з

невідомими фактами культури, тому процес навчання з урахуванням інтересів школярів стає особливо ефективним.

Таким чином, в роботі по формуванню лінгвокраїнознавчої компетенції в рамках шкільного предмета «Іноземна мова» необхідно творчо поєднувати різні засоби і методи, використовувати різні види вправ, і приділяти належну увагу різним видам мовної діяльності.

ВИСНОВКИ

У бакалаврській роботі було здійснено вивчення та аналіз лінгвокраїнознавчої компетенції як складової змісту навчання іноземної мови.

Науковці визначають лінгвокраїнознавство, як аспект навчання іноземної мови (поряд з фонетичним, лексичним, граматичним), який відбиває національно-культурний компонент мовного матеріалу. Кінцевою метою засвоєння лінгвокраїнознавчого аспекту є формування в учнів лінгвокраїнознавчої компетенції, тобто цілісної системи уявлень про основні національні традиції, звичаї та реалії країни, мова якої вивчається, що дозволяє учням асоціювати з мовною одиницею ту ж саму інформацію, що й носії цієї мови і досягати повноцінної комунікації. Лінгвокраїнознавча компетенція забезпечує як адекватне сприйняття іноземної мови, так і адекватну мовну і немовну поведінку учня як мовного партнера в ситуації спілкування з носієм іноземної мови.

Розглянувши можливості впровадження проектної діяльності в освітній процес, ми з'ясували, що проект може використовуватися як одна з форм позааудиторної роботи, служити альтернативним способом організації навчальної програми та інтегруватися в традиційну систему навчання іноземної мови.

Нами були проаналізовані види і форми роботи для формування лінгвокраїнознавчої компетенції: використання автентичних джерел інформації: тексти, аудіо- та відеозаписи, брошури, листівки, інструкції, карти, меню, рекламні проспекти, розклад руху транспорту, предмети з повсякденного життя – чеки, проїзні квитки, етикетки на товарах, поштові марки, грошові одиниці і т. д.; використання фольклорного матеріалу на уроках англійської мови; використання автентичних ігор; використання технології критичного мислення, проектної діяльності, навчання у співпраці та ігрові технології, технології розвиваючого навчання.

Тож, залучення матеріалів культури сприяє пробудженню пізнавальної мотивації. Учні не тільки освоюють програмний матеріал, а й знайомляться з невідомими фактами культури, тому процес навчання з урахуванням інтересів школярів стає особливо ефективним. У роботі по формуванню лінгвокраїнознавчої компетенції в рамках шкільного предмета «Іноземна мова» необхідно творчо поєднувати різні засоби і методи, використовувати різні види вправ, і приділяти належну увагу різним видам мовної діяльності.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Акімова О. С. Формування лінгвокраїнознавчої компетенції старших школярів / О. С. Акімова. // Молодий вчений. – 2016. – № 8 (112). – С. 896-898.
2. Асадчих О. Лінгвокраїнознавчі основи методики викладання японської мови / О. Асадчих // Східні мови та літератури. – 2011. – № 17. – С. 4–7.
3. Бим И. Л. Теория и практика обучения немецкому языку в средней школе: проблемы и перспективы: учеб. пособие / И. Л. Бим. – Москва: Просвещение, 1988. – 256 с.
4. Верещагин Е. М. Язык и культура: Лингвострановедение в преподавании русского языка как иностранного / Е. М. Верещагин, В. Г. Костомаров. – 4-е изд., перераб. и доп. – Москва: Русский язык, 1990. – 269 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://docplayer.ru/30630042-Yazyk-i-kultura-lingvostranovedenie-v-prepodavanii-russkogo-yazyka-kak-inostrannogo-e-m-vereshchagin-v-g-kostomarov-russkiy-yazyk.html> (дата звернення 15. 04. 2020)
5. Вітренко А. В. Основні компоненти лінгвокраїнознавчої компетенції / А. В. Вітренко // Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах. – 2013. – Вип. 29. – С. 138-143.
6. Воронкова, Н., Вплив лінгвокраїнознавчого матеріалу на мотивацію вивчення іноземних мов /Н. Воронкова// Наукові записки, серія: Філологічні науки: у 4 ч., Кіровоград: РВВ КДПУ ім. В. Винниченка. – 2009 – Вип. 81 (2) – С. 404-407.
7. Галенко А. М. Формування лінгвокраїнознавчої компетенції на матеріалі поетичних творів / А. М. Галенко // Вісник ЛНУ імені Тараса Шевченка. – 2011. – № 6 (217). – Ч. II. – С. 100–107.
8. Гумбольдт В. Ф. Избранные труды по языкознанию /В. Ф. Гумбольдт// Издательская группа «Прогресс», 2000 – 400 с.

9. Заїченко А. Є. До питання про застосування лінгвокраїнознавчого підходу під час навчання іноземної мови /А. Є. Заїченко// «Молодий вчений» – № 12 (52), 2017. – С. 383-387
10. Калинюк Т. До проблеми використання лінгвокраїнознавчих знань у процесі вивчення іноземної мови у вищій школі / Т. Калинюк // Вісник Львівського університету. – 2009. – Вип. 25. – Ч. 3. – С. 364–370.
11. Карапетян О. В. Сопоставительное лингвострановедение и фоновые знания как основной предмет лингвострановедения /О. В. Карапетян, Т. В. Мясковская// Альманах современной науки и образования –Тамбов: Грамота, 2012. – № 4 (59). – С. 120-123
12. Короткова І. І. Паронимия в деловом английском языке: классификация и подходы /І. І. Короткова// Вісник Дніпропетровського Університету Імені Альфреда Нобеля. – Серія «Філологічні Науки», 2012. – № 2 (4) – С. 173-178.
13. Моркотун С. Б. Відбір лінгвокраїнознавчого матеріалу для формування соціокультурної компетенції студентів мовного вищого навчального закладу / С.Б. Моркотун // Вісник Житомирського державного університету імені Івана Франка. – 2004. – № 17. – С. 31–32.
14. Мороз Л. В., Пашко, І. О. Соціокультурний аспект у вивченні іноземної мови як чинник розвиваючого навчання / Л. В. Мороз, І. О. Пашко // Вісник Житомирського державного університету імені Івана Франка. Сер. «Педагогічні науки». –2000. – Вип. 46. – С. 38 – 42. – Режим доступу: http://eprints.zu.edu.ua/3134/1/8_46.pdf (дата звернення: 10.04.2020)
15. Ніколайчук Л. А. Методика викладання іноземної мови і літератури як критерій добору національно-культурного змісту навчання / Л. А. Ніколайчук – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://eprints.zu.edu.ua/1433/1/13.pdf> (дата звернення: 10.04.2020)
16. Роман С. В. Методика навчання англійської мови у початковій школі: навч. посіб. / С. В. Роман. – Київ: Ленвіт, 2005. – 208 с.

17. Сабат Н. О. Формування лінгвокраїнознавчої компетентності майбутніх перекладачів з урахуванням полінаціонального характеру поширення англійської мови /Н. О. Сабат// Педагогічний Альманах. Випуск 41 – 2019. – С. 226-231.
18. Сафарян С. Роль фонових знань у шкільній літературній освіті /С. Сафарян // [Електронний ресурс] – Режим доступу:http://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/12241/1/S_Safaryan_4_SC_IPPO.pdf (дата звернення: 20.04.2020)
19. Сафонова В. В. Культуроведение в системе современного языкового образования / В. В. Сафонова // Иностранные языки в школе. – 2001. – №3. – С. 17–23.
20. Судук І. Шляхи формування лінгвокраїнознавчої компетенції на заняттях з української мови як іноземної / І. Судук, Н. Литвин, М. Титова // Вісник ОНУ: Серія Філологічна. – 2016. – С. 153-159.
21. Сысоев П. В. Культурное самоопределение учащихся в условиях языкового поликультурного образования / П. В. Сысоев // Иностранные языки в школе. – 2004. – № 4. – С. 14–20.
22. Тер-Минасова, С. Г. Война и мир языков и культур / С. Г. Тер-Минасова. – Москва: Слово/Slovo, 2008. – 344 с.
23. Томахин Г. Д. Понятие лингвострановедения. Его лингвистические и лингводидактические основы / Г.Д. Томахин // Иностранные языки в школе. – 1980. – № 3. – С. 77– 80.
24. Томахин Г.Д. Реалии - американизмы / Г. Д. Томахин. – Москва: Высшая школа, 1988. – 239 с.
25. Флеров О. В. Лингвострановедение и лингводидактика: точки соприкосновения /О. В. Флеров// Психология, социология и педагогика, 2016. – № 10 [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://psychology.snauka.ru/2016/10/7217> (дата звернення: 10.04.2020)

26. Фурманова В. П. Межкультурная коммуникация и лингвокультуроведение в теории и практике обучения иностранным языкам / В. П. Фурманова. – Саранск : Изд-во Мордов. ун-та, 1993. – 122 с.

27. Blyznyuk T. Formation Of Students' Socio-Cultural And Lingual Competence At Foreign Language Lessons In Primary School /T. Blyznyuk // Journal of Vasyl Stefanyk Precarpathian National University –Vol. 3. –No. 2-3, 2016. – P. 73-78.

28. Koniashchenkova I. Y. Linguistic and regional competence as a component of the content of a foreign language teaching /I. Y. Koniashchenkova// Topical issues of the development of modern science. Abstracts of the 10th International scientific and practical conference. Publishing House “ACCENT”. Sofia, Bulgaria. – 2020 – P. 425-431

29. Li Sun Culture Teaching in Foreign Language Teaching /Li Sun//Theory and Practice in Language Studies –Vol. 3 – No. 2, 2013. – P. 371-375.

30. Lineva E. Comparative analysis of phraseological units with lexical unit ВОЗДУХ/AIR/L'AIR in Russian, English and French /E. Lineva, E. Savelieva, O. Poddubskaya, T. Yusupova, E. Yakovleva // Linguistic Bulletin, 2017. – № 1 (9). – С. 52-55.

31. Vorobjev G. A. The development of socio-cultural competence. /G. A. Vorobjev// Foreign Languages in School, 2003. – P. 30-35.

32. Zvarych V. Proper Names In English Phraseology /V. Zvarysch// [Electronic resource] – Access mode: <http://englishcontext.kpnu.edu.ua/2019/04/05/proper-names-in-english-phraseology/> (дата звернення 03. 05. 2020)

ДОДАТКИ

Додаток А

Урок-подорож для учнів 6 класу

Мета уроку: систематизувати та узагальнити знання з тем «Travelling» і «London Attractions».

Практична: вдосконалення мовленнєвих умінь і навичок монологічного та діалогічного мовлення, активізація вивчених лексичних одиниць і мовних зразків; вміння систематизувати і узагальнювати отримані знання.

Виховна: виховувати культуру спілкування та колективну співпрацю,

Розвиваюча: розвивати логічне мислення, мовну догадку, пам'ять учнів виховання культури учнів засобами іноземної мови та ерудицію учнів.

Освітня: розширити світогляд учнів та їх знання про подорожі та визначні пам'ятки.

Обладнання: картки, роздатковий матеріал, ілюстративний матеріал.

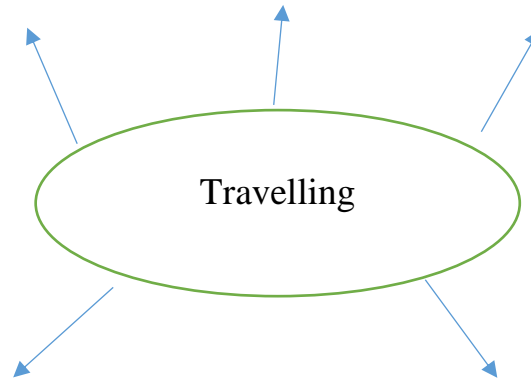
Хід уроку

1. Організаційний момент.

T: Good morning! Take your seats, please, and get ready for the lesson. Today the theme of our lesson is «Travelling to London». And today I invite you to travel to London. You'll be tourists today. We'll travel on the special bus for tourists, its name is double-decker.

2. Введення в іншомовну атмосферу.

T: Why do people travel? What words do you associate the word “Travelling” with? Come to the blackboard and complete the mind map.

3. АКТИВІЗАЦІЯ ЛІНГВОКРАЇНОЗНАВЧИХ ЗНАНЬ ПО ТЕМІ.

T: Answer my questions on the topic «London».

1. London is the capital of GB and the UK. What countries do these letters indicate? (Great Britain and the United Kingdom)

2. What is the biggest city in Great Britain? (London)

3. What is the oldest part of London? (the City)

4. What language do people in Britain speak? (English)

5. What river does London stand on? (the Thames)

6. What is Big Ben? (a clock)

7. What is Madam Tussaud's Museum famous for? (waxfigures)

4. Гра «Before I go to London...»

T: Your task is to continue the phrase «Before I go to London, I should...».

You can use the phrases from the box.

buy tickets make a hotel reservation read leaflets about the country take a camera take a passport pack many things visit travel agency

1. Гра «Famous places».

T: Look at the pictures very attentively. Do you know these places?

2. «Famous places».

T: We continue our travelling! Work in groups. Your task is to put a missing name of the sight into blankets:

Westminster Abbey, The Houses of Parliament, Big Ben, The tower of London, Tower Bridge, Buckingham Palace

1.....is one of the most famous clocks in the world. It is really a bell. You hear it every hour. It has a deep tone.

2.....are the buildings where The British Parliament sits. Big Ben stands near them.

3.....is the most famous bridge in London. . It is over a hundred years old.

4.....is the well-known English church. Many famous people are buried here.

5.....is the ancient fortress in London. The ravens live here.

6.....is the home of the British Queen. When the flag is flying on the top she is at home. Changing of the Guard happens here every day at 11 a.m.

3. Гра «Unscramble the words»:

T: Your task is to unscramble the words:

umsemu (museum)

nemaic (cinema)

aresqu(square)

wont (town)

retteha (theatre)

huccrh (church)

geirdb (bridge)

erowt (tower)

arod (road)

odlonn (London)

4. Складання діалогу «How can I get to...».

T: Imagine the situation that we are in London. You want to see its famous sights. Ask your partner: How can I get to. Work in pairs.

5. Підведення підсумків уроку.

T: Well, our travelling comes to its end! You were very active and energetic today.

6. Рефлексія.

I like/don't like our lesson, because...

It was easy/difficult to...

My mood is good/ bad.

Додаток Б

Самоаналіз уроку-подорожі для учнів 6 класу

Метою уроку було систематизація знання з теми «Travelling» та підтеми «London Attractions», а саме лінгвокраїнознавчий аспект цих тем. Урок був розроблений з урахуванням розвитку загальнонавчальних умінь та індивідуальних особливостей учнів, що здатні освоювати навчальний матеріал шкільної програми з англійської мови.

На мій погляд, задачі, що були поставлені на початку уроку, реалізовані. Учні проявляли активність протягом усього уроку та сам урок пройшов на доброму емоційному рівні. Вважаю, що мовний матеріал уроку був змістовний і пізнавальний, відповідав рівню розвитку знань, умінь і навичкам учнів 6 класу, їх віковим особливостям та інтересам і дозволив їм застосовувати знання про визначні пам'ятки Лондона. Підбір завдань, використаних на уроці, носив пізнавальний і творчий характер.

Єдина складність з якою я стикнулася була організація роботи учнів в парах та групах. Задля ефективної роботи учнів групи повинні бути сформовані з урахуванням особливостей класу, їх взаємовідносин рівня знань та здібностей. Для студента практиканта це було важко реалізувати, адже я не знала їх достатню кількість часу. Задля розв'язання цієї проблеми я запропонувала їм пройти тест Белбіна на виявлення ролей у команді. Цей допомагає розподілити дітей на групи на підставі їх командних ролей (зібрати найбільш збалансовані групи, або, навпаки, однотипні, щоб стимулювати розвиток менш виражених ролей).

Структура уроку повністю відповідає логіці проведення заявленого типу уроку, оскільки моєю основною організаційною метою було створення умов для закріплення лінгвокраїнознавчого матеріалу по темі та мовна активність учнів англійською мовою з використанням лексичного та граматичного матеріалу. На мій погляд, такі умови були створені на проведеному уроці.

Завдяки зміні видів діяльності і форм роботи не виникало як фізичного, так і психічного перевантаження учнів.

В кінці уроку була дана оцінка виконаній роботі, дана похвала високої активності учнів на уроці. Був підведений підсумок уроку - що нового та пізнавального учні дізналися на уроці.

Я, Конященкова Ірина Юріївна, своїм підписом засвідчую, що моя бакалаврська робота «Лінгвокраїнознавча компетенція як складова змісту навчання іноземної мови» виконана з дотриманням усіх вимог до наукової етики та поваги до інтелектуальних надбань, самостійно та індивідуально. Під час написання роботи я дотримувалась принципів академічної доброчесності та несу відповідальність за порушення загальноприйнятих правил цитування.